

Homilie Benedikta XVI. při mši sv., León

Drazí bratři a sestry,

Těší mne, že jsem mezi vámi a rád bych co nejvřeleji poděkoval mons. Josemu Guadalupe Martin Rábagovi, arcibiskupovi Leónu, za jeho laskavá slova na uvítanou. Zdravím mexický episkopát, jakož i zde přítomné kardinály a biskupy pocházející z Latinské Ameriky a Karibiku. Srdečně zdravím také všechny veřejné představitele, kteří nás provázejí, a všechny, kdo přišli, aby se účastnili mše svaté, které předsedá Petrův nástupce.

„Stvoř mi čisté srdce, Bože“ (Žl 50,12), prosili jsme v responsoriálním Žalmu. Toto zvolání vyjadřuje hloubku, o kterou máme usilovat, když se připravujeme na slavení velikého tajemství utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Páně v příštím týdnu. Pomáhá nám také pohlédnout do hloubi lidského srdce, zvláště ve chvílích, kdy se spojuje bolest s nadějí, jako nyní, kdy proniká mexický lid i ostatní národy Latinské Ameriky.

Touha po čistém, upřímném a pokorném srdci, jež je vděčné Bohu, se v Izraeli šířila spolu s vědomím přetrvávajícího zla a hříchu v jeho lůně, jakoby šlo o neúprosnou a nepřemožitelnou mocnost. Nezbyvalo tedy než důvěřovat v milosrdenství všemohoucího Boha s nadějí, že On celou tu nesnesitelnou a temnou situaci bez vyhlídek na budoucnost změní zevnitř, od srdce. Tak se otevřela cesta směrem k nekonečnému milosrdenství Pána, který nechce záhubu hříšníka, ale přeje si, aby se obrátil a žil (srov. Ef 33,11). Čisté a nové srdce je takové, které uznává svoji vlastní bezmocnost a svěřuje se do rukou Božích, aby dále doufalo v jeho přísliby. V tomto smyslu může říci Žalmista Pánu v pevném přesvědčení: „hříšníci se budou obracet k tobě“ (Žl 50,15). A na konci Žalmu podává vysvětlení, které je zároveň rozhodným vyznáním víry: „zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš“ (v. 19).

Dějiny Izraele obsahují také velkolepé skutky a velké zápasy, ale ve chvíli, kdy je třeba se vyrovnat s tím nejryzejším a rozhodujícím údělem, tedy spásou, vkládá Izrael svoji naději nikoli do vlastního úsilí, nýbrž v Boha, který může stvořit srdce nové, nikoli necitlivé a arogantní. Dnes to může každému z nás i našim národům připomínat, že jedná-li se o osobní a komunitní život v jeho nejhlubší dimenzi, nebudou k záchraně stačit lidské strategie. Je třeba se odvolat také k Tomu Jedinému, který může dát život v plnosti, protože On sám je podstatou života, jeho původcem a dal nám na něm účast skrze svého Syna, Ježíše Krista.

Dnešní evangelium nám ukazuje, jak se tato touha po plném životě reálně uskutečnila v Kristu. Vysvětluje to svatý Jan v pasáži, kde se protíná přání několika Řeků, kteří chtějí vidět Ježíše, a chvíle, kdy má být Pán oslaven. Na otázku Řeků, kteří reprezentují pohanský svět, Ježíš odpovídá: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven“ (Jan 12,23). Podivná odpověď, která jakoby se mýjela s otázkou, kterou položili Řekové. Co má společného Ježíšovo oslavení s prosbou o setkání s Ním? Určitá souvislost zde vskutku existuje. Někdo by si mohl myslet, podotýká sv. Augustin, že se Ježíš považoval za oslaveného, protože k Němu přišli pohané; něco podobného jako aplaus zástupů, který provolává „slávu“ velikánům světa, řekli bychom dnes. Tak tomu ale není. „Bylo

třeba, aby vznešenosti Jeho oslavení předcházela pokora Jeho utrpení“ (*In Joannis Ev.* 51,9).

Ježíšova odpověď oznamující jeho blížící se utrpení říká, že nabízející se setkání by v oné chvíli bylo povrchní a patrně klamné. Toho, kterého chtějí spatřit Řekové, uvidí povýšeného na kříži, odkud potáhne všechny k sobě (srov. *Jan* 12,32). Jeho „sláva“ vysvítá z Jeho výkupné oběti za všechny, když jako pšeničné zrno padající do země odumírá, klíčí a přináší hojné plody. Setkají se s Tím, kterého zajisté nevědomky hledali ve svém srdci, totiž pravého Boha, který se dává poznat všem národům. Takto také Naše Paní Guadalupská ukázala svého a Božího Syna svatému Juanovi Diegovi. Nikoli jako skvělého legendárního hrdinu, ale jako pravého Boha, pro něhož žije, Stvořitele lidí, blízkostí a příbuzností, Stvořitele nebe i země (srov. *Nican Mopohua*, v.33). Učinila tak tehdy to, co již prožila při svatbě v Káni, kdy byla zaskočena nedostatkem vína a rovnou ukázala služebníkům, že cestou následování je její Syn: „Udělejte všechno, co vám řekne“ (*Jan* 2,5).

Drazí bratři, když jsem cestoval sem, mohl jsem spatřit památník Krista Krále na hoře „Cubilete“. Můj ctihodný předchůdce, bl. Jan Pavel II., i když si to vroucně přál, nemohl během svých návštěv v této milované zemi toto příznačné místo víry mexického lidu navštívit. Dnes se zajisté raduje v nebi, že mi Pán daroval milost být nyní s vámi, a žehná mnoha milionům Mexičanů, kteří před nedávnem přišli uctít jeho relikvie v různých koutech této země. Onen památník tedy představuje Krista Krále. Avšak koruny, které má, jedna královská a druhá trnová, ukazují, že Jeho království není takové, jak ho mnozí pochopili a chápou. Jeho království nespočívá v moci jeho vojsk, kterými by silou nebo násilím ovládl ostatní. Zakládá se na větší moci, která dobývá srdce: na lásce Boží, kterou přinesl na svět svou obětí a pravdou, kterou dosvědčil. To je jeho vláda, kterou mu nikdo nebude moci odejmout a nikdo ji nesmí opomíjet. Proto je správné, aby tato svatyně byla především místem poutí, vroucích modliteb, obrácení, smíření, hledání pravdy a přijímání milosti. Jeho, Krista, prosme, aby kraloval v našich srdcích, očistil je a učinil chápavými, naplnil je nadějí a odvahou v pokoře.

Také dnes v tomto parku připomínajícím dvousetleté výročí vzniku mexického státu, který spojil četné rozdíly, ale měl jediný úděl a společnou touhu, prosme Krista o čisté srdce, ve kterém bude moci přebývat jako Kníže pokoje, „díky Boží moci, která je mocí dobra, mocí lásky“. A aby Bůh přebýval v nás, je třeba Mu naslouchat, je třeba nechat se denně interpelovat jeho Slovem, rozjímat o Něm ve vlastním srdci podle příkladu Panny Marie (srov. *Lk* 2,51). Tak poroste naše osobní přátelství s Ním, naučíme se tomu, co od nás očekává On, a dostane se nám povzbuzení, abychom jej dávali poznat druhým.

V Aparecidě biskupové Latinské Ameriky a Karibiku prozíravě přijali nezbytnost potvrdit, obnovit a oživit novost evangelia, zakořeněného v dějinách těchto zemí „osobním a komunitním setkáním s Ježíšem Kristem, který vzbuzuje učedníky a misionáře“ (*Závěrečný dokument*, 11). *Kontinentální misie*, která probíhá od diecéze k diecézi na tomto kontinentu, má za cíl rozšířit toto přesvědčení mezi všemi křesťany a všemi církevními společenstvími, aby odolali pokušením povrchní a zvykové víry, která je někdy zlomkovitá a nedůsledná. Také tady je třeba překonat únavu víry a znovu si osvojit „radost z křesťanské existence a oporu ve vnitřní blaženosti, která pramení z poznání Krista a příslušnosti do Jeho církve. Z této radosti se rodí energie sloužit Kristu i v tíživých situacích lidského

utrpení, dávat se Mu k dispozici a neuzamykat se do vlastního blahobytu“ (*Promluva k římské kurii*, 22. prosince 2011). Vidíme to velmi dobře u svatých, kteří se cele, s nadšením a radostí oddali evangeliu, aniž by hleděli na oběti, včetně oběti vlastního života. Jejich srdce bezpodmínečně volilo Krista, od něhož se naučili, co znamená doopravdy milovat až do konce.

V tomto smyslu je Rok víry, který jsem vyhlásil pro celou církev, „pozvánkou ke skutečnému a novému obrácení se k Pánu, jedinému Spasiteli našeho světa... Víra roste tehdy, je-li prožívána jako zkušenost přijaté lásky a předávána dál jako zakoušená milost a radost“ (*Porta fidei*, 6,7).

Prosme Pannu Marii, aby nám pomohla očistit naše srdce, zvláště v blížících se Velikonočních svátcích, aby se nám dostalo lepší účasti na tajemství spásy jejího Syna, jak Jej dala poznat těmto zemím. A prosme ji také, aby nadále provázela a chránila své drahé Mexičany a obyvatele Latinské Ameriky, aby Kristus kraloval v jejich životech a pomáhal jim prosazovat odvážně pokoj, svornost, spravedlnost a solidaritu.
Amen.

Přeložil Milan Glaser